

Ljubljana, 23. maj 2018

Spoštovani,

v nadaljevanju pošiljamo odgovore Slovenske demokratske stranke na vaša vprašanja:

Ali se morajo takoj po oblikovanju nove vlade nadaljevati pogajanja, prekinjena zaradi odstopa aktualne vlade, o odpravi še preostalih varčevalnih ukrepov in anomalij plačnega sistema javnega sektorja?

DA.

Seveda smo pripravljeni na konstruktivne dogovore s sindikati. V tako velikem sistemu, kot je sistem javne uprave s številnimi različnimi področji in močnimi sindikati, pogajanja potekajo ves čas. Žal ne razpolagamo s potrebnimi finančnimi ocenami, da bi lahko v tem trenutku konkretno ocenili postopek. Zavedamo pa se, da so pogajanja najbolj uspešna in prinesejo največ koristi za obe strani, če pogajalci upoštevajo realne možnosti in spoštujejo sogovornika. Socialni dialog je bil, po mnenju številnih socialnih partnerjev, najuspešnejši v letih 2004 -2008, ko je SDS vodila slovensko vlado.

Je že čas za dvig plač in drugih pravic v javnem sektorju?

Ni enoznačnega odgovora. Da, vendar selektivno in v primerih, ko je povišanje utemeljeno. Pred tem je potrebno preveriti konsistentnost celotnega sistema plač javnih uslužbencev.

Uvodoma velja izpostaviti, da se je produktivnost v predelovalni dejavnosti v zadnjih desetih letih povečala kar za 22 %, v javnem sektorju pa celo padla za 3 %. Plače v javnem sektorju naj bi sledile rasti plač v zasebnem sektorju. Menimo, da je potrebno odpraviti številne anomalije, ki so se pokazale v desetletju od njegovega sprejema. Potrebne so sistemske spremembe, ki bodo prinesle povišanje plač v skupinah, ki so sedaj prikrajšane.

Boste ohranili enotni plačni sistem javnega sektorja in ga dopolnjevali oziroma spreminjali le na osnovi preverjenih in s socialnimi partnerji usklajenih potreb?

Ni nujno. V desetletju od sprejema so se tudi v plačnem sistemu v javnem sektorju pokazale številne anomalije. Zato je treba sistem ponovno preveriti z vidika njegove vzdržnosti in konsistentnosti. Menimo, da je potrebnih več sprememb, med drugim vzpostavitev ustreznih razmerij med plačnimi razredi in spodbujanje nagrajevanja, ki bo omogočilo, da so zaposleni, ki so pri svojem delu bolj učinkoviti, tudi bolje plačani. Zato je treba zagotoviti ustrezen sistem, ki bo omogočal objektivno ocenjevanje. Variabilni del plače kot del plače iz naslova višje produktivnosti bo predstavljal spodbudo za zaposlene v javnem sektorju. Mnogi zaposleni v javnem sektorju, ki delajo več in bolj učinkovito, niso zadovoljni s plačno uravnilovko in neučinkovitim sistemom nagrajevanja boljšega dela. Ob tem je potrebno vodilnim kadrom v javni upravi omogočiti ustrezne mehanizme in pristojnosti, ki bodo zagotovili izvedbo omenjenega predloga. Pri navedenem smo pripravljeni na konstruktivne pogovore s sindikati javnega sektorja, s katerimi bomo iskali najboljšo rešitev, ki bo finančno vzdržna in pravična. Izločitve posameznih delov ne izključujemo, če se bo to izkazalo za najbolj smotno.

Nekatere skupine javnih uslužbencev so privilegirane zaradi svoje številčnosti in močnega vpliva na družbene podsisteme. Bo vaš odnos do drugih – zaradi objektivnih danosti bistveno manjših, a prav tako pomembnih – plačnih (pod)skupin javnega sektorja pravičnejši?

Sistem mora biti pravičen v celoti. Nekatere (pod)skupine javnega sektorja so sedaj prikrajšane, zato bi bile potrebne sistemske spremembe, ki bi te anomalije odpravile.

GLOSA ima zaradi nezavidljivega položaja samozaposlenih v kulturi konkretne rešitve, ki jih je predstavila že štirim vladam, a jih še nobena ni izvedla. Se zavzimate za sprejem posebne kolektivne pogodbe in tarifnika na tem področju?

Načeloma ne, vendar dopuščamo takšno možnost ob ustrezni utemeljitvi predlagateljev. Vsi dosedanja poskusi niso dali zadovoljivih rezultatov, ampak gredo rešitve, ki to niso, v smeri povečevanja števila samozaposlenih in hkrati potiskanja samozaposlenih na družbeni rob. Zato velja premisliti o možnosti, da se vprašanje samozaposlenih izloči iz Zakona o izvajanju javnega interesa v kulturi in se pripravi poseben zakon, ki bo urejal to vprašanje tako, da se bo status samozaposlenih uskladal z direktivo o storitvah.

Ali se strinjate z izenačitvijo delovnopravnega in socialnega statusa samostojnih novinarjev s statusom samozaposlenih v kulturi?

NE

Menimo, da gre za različni vrsti dela in položaja, ki ju ni mogoče povsem izenačiti. Bistveno pa je, da imajo tudi tiste zaposlitve, ki so atipične, dovolj socialne varnosti, ki jim omogoča zaščito v primeru bolezni in varnost v času starosti.

Ali je treba pospešeno odpraviti prekršnost oziroma človeka ne vredne in nedostojne oblike dela, ne glede na njihovo pravno podlago?

DA.

Pri tem je potrebno razlikovati različne oblike prekršnosti. V vsakem primeru je potrebno pospešeno odpraviti in sankcionirati vse človeka ne vredne in nedostojne oblike dela. Po drugi strani pa se je potrebno zavedati, da fleksibilnejše oblike dela določenim izvajalcem ustrezajo, saj si zaradi narave dela želijo svobodo, neodvisnost in fleksibilnost.

Ali podpirate uvedbo univerzalnega temeljnega dohodka (UTD)?

NE. V Slovenski demokratični stranki nismo naklonjeni uvedbi UTD. Še več, menimo, da je njegova uveljavitev finančno popolnoma nevdržna. Zato tudi opozarjamo, da bi bilo izvajanje pilotnih projektov uvedbe UTD v Sloveniji nesmiselno, saj je vnaprej jasno, da takšen projekt v Sloveniji nima nobene možnosti za uspeh. To so pokazali tudi rezultati in izkušnje drugih držav, med drugim Finske. Celó v Švici, ki je precej bogatejša država od Slovenije, so možnost uvedbe UTD zavrnili kot finančno nevdržnega.

Bodo vaši poslanci, ministri in drugi funkcionarji samodejno odstopili s funkcij, če bodo ravnali v nasprotju s svojimi predvolilnimi zaobljubami?

NE, v kolikor teh obljub ne bodo mogli izpolniti zaradi objektivnih razlogov; **DA** v kolikor bi bil razlog za neizpolnjevanje subjektivne narave. Izpostavili bi, da kandidatke in kandidati za poslanke in poslance Slovenske demokratične stranke že ob kandidaturi podpišejo etični kodeks SDS. Ta jih med drugim zavezuje, da delujejo v skladu s temeljnimi vrednotami in moralnimi normami volilnega telesa, ki ga politično predstavljajo, med katerimi so poštenost, pravičnost, svoboda, človekovo dostojanstvo, solidarnost, domoljubnost in enakopravnost. Zavezuje jih, da delujejo v skladu z ustavo in zakoni ter drugimi veljavnimi predpisi, da svoje obveznosti opravljajo pošteno, gospodarno, učinkovito in prizadevno, ter da odkrivajo ali pomagajo odkriti korupcijo in druge nepravilnosti povsod, kjer se le-te pojavijo.

V mandatu vlade Janeza Janše leta 2004 - 2008 so predsednik vlade in vsi ministri podpisali etični kodeks, ki je predstavljal novost v slovenskem političnem prostoru in je pomenil korak naprej k povečanju transparentnosti delovanja javnih funkcionarjev in njihovega premoženja. Obžalujemo, da se za podpis takšnega kodeksa nobena prihodnja vlada ni odločila.

Boste napeli vse sile za sklenitev kolektivne pogodbe za varstvo narave oziroma normativnega dela kolektivne pogodbe za dejavnost okolja in prostora, da se izboljša razvrednoteni položaj delavcev v varstvu narave in zagotovi njihova izenačitev s sorodnimi poklici?

Ne nasprotujemo različnim kolektivnim pogodbam. Zavzemamo se za ureditev in varovanje pravic vseh zaposlenih, ne glede na to v kateri dejavnosti delujejo.

Boste sanirali podhranjeno področje varstva narave, da bo moglo izvajati naloge varovanja naravnih vrednot ter upravljanja zavarovanih območij in območij NATURA 2000, ki jih zaradi podcenjevanja stroke in premajhnega števila zaposlenih ne obvladuje več?

Načeloma DA, pod pogoji in ugotovitvami, ki jih navajamo: Če stroka podcenjuje upravljanje z zavarovanimi območji, kot navajate, potem je nekaj narobe s »stroko« ali z »območji- opredelitvijo«. Ponovno se je potrebno vrniti k definiciji upravljanja, varovanja in nacionalnih ciljev. Na osnovi revidiranja le teh (kar je po vašem vprašanju očitno potrebno), je nujno postaviti tem ciljem primerne strukture za upravljanje in varovanje.

Sindikalni zaupniki se pri svojem delu pogosto srečujejo s pišimevuhovskim in siceršnjim nevestnim delovanjem organov javnih zavodov. Na tem področju bi morali nujno vzpostaviti red, med drugim uzakoniti nedvoumno odškodninsko odgovornost direktorjev, članov svetov, strokovnih svetov, nadzornih odborov za njihovo slabo delo, ki povzroča premoženjsko in nepremoženjsko škodo ne le delodajalcem, lokalnim skupnostim in državi, marveč tudi davkoplačevalcem. Ali bi podprli spremembo zakonodaje v tej smeri?
DA

Bi pravnomočno obsojena oseba iz prejšnje točke sploh še lahko nosila vodilno (ali katerokoli drugo) funkcijo v javnem sektorju?
NE

Ali zagovarjate povečanje javnih sredstev na področju kulture in varstva narave za vsaj 100 odstotkov?

Ni enoznačnega odgovora. Vaš predlog je pavšalen, sami smo prepričani, da na nekaterih področjih povišanje ni potrebno, medtem ko na drugih področjih je. Povišanje sredstev mora temeljiti na ustrezni analizi. Ocena se seveda začne pri ciljnih, dejanskem stanju in časovnici, prioritetah, akutnih stanjih, ki zahtevajo urgentno ukrepanje itd. Zato se ne opredeljujemo do pavšalnih ocen 100% ali 200%. Naša izhodišča temeljijo na opisanih postopkih.

Ali zagovarjate zaposlovanje outsourcanih delavcev nazaj v javni sektor?
NE

Javni sektor je preobsežen. Vladna koalicija SMC, DeSUS in SD v okviru opravljanja tekočih poslov, kadruje vse do konca. Aktualna vlada je v javnem sektorju v zadnjih dveh letih zaposlila več kot 8300 novih ljudi, nekaj tudi v socialni in zdravstveni oskrbi, vendar so trditve, da gre predvsem za povečanje v teh sektorjih, napačne.

Ali sta kultura in varstvo narave tržni dobrini?

Vprašanje, ali je varstvo narave tržna dejavnost ali ne, nosi že samo v sebi svojo konfirmacijo in tudi negacijo.

(Dodatna obrazložitev: S koncesijo dejavnosti »varovanja« lahko dosežemo veliko večji učinek, kot je le to potekalo v »kvazi državnih organizacijah«. Primer: pozitivna dejavnost varovanja Postojnske jame na osnovi koncesije, kjer so zelo podrobno definirane relacije med državo in koncesionarjem. Seveda pa varstvo narave v svojem najširšem nacionalnem pomenu ne more in ne sme biti dejavnost trženja in iskanja profitov preko izničenja dobrin državnega ali drugega najvišjega pomena (meddržavni projekti, območja itd...). Prav zaradi tega odgovor ni in ne more biti enoznačen.)

Prijazen pozdrav,

Služba za odnose z javnostmi SDS

GSM: 040 464 111

MAIL: soj@sds.si

www.sds.si

@strankaSDS

@JJansaSDS